Kilenczedik évfolyam. 1-ső szám. Kolozsvártt, 1879. szerda január 1.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

H. 159
MUZEUM KÖNYVTÁRA

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS a „KELET“ 1879. évi kilenczedik évfolyamára.

Midőn a „Kelet“ kilenczedik évfolyamára lapunk tisztelt olvasóinak eddig tanusitott pártfogását kérjük, felmentve érezzük magunkat új programm adása alól; ugy véljük, elég e tekintetben nyolczéves multunkra s naponként hangoztatott elveinkre hivatkoznunk.

A lap tartalmasságáról nagy számu bel- és külföldi, most még új kitünő erőkkel szaporodó munkatársaink kezeskednek s hisszük, hogy az új évfolyam alatt a „Kelet“-ben nemcsak külsőjére legnagyobb, de egyszersmind a legtartalmasabb komoly és nemes irányu vidéki lapot veendik olvasóink.

A „Kelet“ előfizetési ára:

Egész évre 16 frt. | Negyedévre 4 frt.
Félevre . . 8 frt. | Egy hóra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Az előfizetési pénzek legczélszerübben postautalványnyal a kiadóhivatalba Stein J. könyvkereskedésébe küldendők.

A compromissumok éve.

Mióta visszatért az alkotmányos korszak, nem volt magyar kormánynak s a magyar nemzetnek sulyosabb esztendeje, mint 1878. Minden nehéz kérdés ezen évre torlódott össze s minden veszedelem. Egy korszaknak a vége volt ez az esztendő. Ebben kelle megujitni a letjárt osztrák-magyar kiegyezést, más államokkal a kereskedelmi szerződéseket és ebben kellett valami újat állitni a magát részint túlélt, részint erőszakosan széttépett párisi szerződés helyére. Mindez egyszerre szakadt a nyakunkba. E kérdések annyira uralták a helyzetet, hogy absorbeáltak és háttérbe szoritottak minden más kérdést és tekintetet.

Mind a három momentum kiválóan nemzetközi jellegü; tehát olyan természetü volt, hogy nem lehetett semmit kizárólag csak egyoldalu magyar szempontból elintézni és megoldani.

Épen ezért, a ki igazságos és elfogulatlan itéletet akar mondani ezen év eseményeiről, eredményeiről s a kormány tettei és magatartásáról, annak lehetetlen szem elől téveszteni azt, hogy mindezen nagyfontosságu kérdések nemzetközi természetüek voltak, melyekben nem gerálhattuk magunkat ugy, mint pl. egy kizárólag és tisztán belügyi kérdésben, melyet tetszésünk szerint oldhatunk meg.

Az igazságos criticusnak számba kell venni azt, hogy Magyarország végre is csak egy factor volt s Magyarország szava nem lehetett kizárólag döntő és mérvadó ott, oly kérdésekben, melyeknél másokon és többeken fordult meg a dolog. Hiszen ha csak tőlünk függött volna, egészen más irányt szabtunk volna az eseményeknek s Kelet-Európa térképét is bizonyára másként alakitottuk volna át, mint a minő jelenleg.

De hát a volt a baj, hogy más factorokkal is kellett számolni, melyek ép ugy követelték a maguk érdekeinek megóvását és érvényre juttatását a másoké felett, mint jó magunk. Egyszóval többünkön állt a vásár.

Mind a három irányban nem maradt tehát más út nyitva, mint a compromissum utja. S ez év csakugyan a compromissumok éve. De minden compromissum kölcsönös engedéssel, lealkuvással jár s igy a speciális érdekeknek teljes, csorbatlan és pur et simple érvényesitéséről nem lehet szó, mert lehetetlen, mert kivihetetlen. Innen az elégületlenség az év eredményeivel. De az elégületlenek nem vesznek maguknak fáradságot akár csak egy pillantást vetni a jelzett kérdések nemzetközi jellegére, mert ha ezt tennék, bizonyára alább hagynának hangzatos kárhoztatásaikkal.

Vegyük még egyszer a három momentumot. Az osztrák-magyar kiegyezésben nem „kaphattunk meg mindent, a mit óhajtunk,“ mert hisz Ausztria is követelte a maga érdekeinek megóvását s ha vannak nálunk, a kik elégületlenek a kiegyezés eredményével, vannak bizony Ausztriában is ilyenek.

Épen igy vagyunk az olasz és német kereskedelmi viszonyokkal is. Itt ismét érdekek érdekekkel állottak és állnak szemben. „Legtöbb kedvezmény“-ekről van szó s nem kizárólagos érdekek feltétlen érvényesitéséről. Baj, hogy igy van, de ezen változtatni nem lehet.

Nem mondhatunk mást a keleti kérdésről sem. Ha Utonia szigetén laknánk, s ugy intézkedhetnénk mindenben, hogy senkinek a beleszólása ne zavarjon, s hogy ne legyünk kénytelenek másokra is tekintettel lenni, hát természetes, hogy ma más physionomiája volna keletnek. De itt is csak compromissum utján tudtunk ugy a hogy boldogulni, még pedig oly compromissum utján, mely hét hatalom között jött létre. Oly kérdés elintézéséről volt tehát szó, melyhez hét államnak volt hozzászólhatási joga s Ausztria-Magyarország végre is csak egy állam. Oriási feladat volt, annyi divergáló érdek és aspiratió között még is megmenteni azt, a mit megmenteni lehetett.

Ha vannak sokan ide haza nálunk, kik elégületlenek a keleti kérdés megoldásával, bizony vannak másutt is ilyenek. Meg van-é elégedve pl. Románia, Szerbia, Montenegro, Bulgária? És meg van-é elégedve maga Muszkaország, mely tengernyi áldozatokat hozott? Nincsenek. És ez a compromissum természetében fekszik.

Ha mindezek nem egyszerre, hanem sporadicuson, egyik a másik után lépnek vala előtérbe, sürgetve megoldatásukat, a hatás kétségkivül nem volna oly deprimáló sokakra, do ez ismét nem állott hatalmunkban, hogy magunk állapitsuk meg a nap- és sorrendet.

Szó sincs róla, nem értünk el „mindent a mit óhajtottunk“, de elértük azt, a mit fölötte sulyos és küzdelmes viszonyok között elérni lehetett.

Sz. Gy.

— Az országgyülési szabadelvüpárt tegnapelőtti értekezletén az elnökök akadályozva lévén a megjelenésben, Viszolyi Gusztáv kéretett fel az elnöklésre.

A szokásos ujévi üdvözlések kérdése lévén napirenden, miután Gorove István pártelnököt betegsége — Szontagh Pál másodelnököt pedig családi ügyekben távolléte gátolja abban, hogy a párt nevében a kormányelnököt ujév napján üdvözölje: az értekezlet Csáky Lászlót grófot kérte fel a szónoki tiszt elvállalására.

Gorove István pártelnöknél, miután ennek állapota nagyobb küldöttség elfogadását nem engedi, a párt nevében Csáky László gróf, Falk Miksa, Kovách László és Várady Gáboraól álló küldöttség fog megjelenni, melynek szónoka Várady Gábor.

A képviselőház elnökénél a párt testületileg fog megjelenni, kinél Falk Miksa fog a párt nevében szolni.

A párt ujév napján d. e. 11 órakor gyül össze az országgyülési szabadelvü kör helyiségében innen a miniszterelnökhöz, s onnan a képviselőház elnökéhez, s ettől a kisebb küldöttség a párt elnökéhez megy.

— A zágrábi nemzeti körökben a „Deutsche Ztg.“ szerint erősitik, hogy a boszniai és herczegovinai hódoló küldöttség katholikus és mohamedán tagjainak Zágrábban való tartózkodásukkor köztük s a horvátok vezérférfiai közt egy programm jött létre, melynek főbb pontjai ekképen hangzanak:

1. Bosznia és herczegovina bekebelezése az osztrák-magyar monarchiába.

2. Határozott fellépés Bosznia és Herczegovina elszerbesitése, — magyarositása és elnémetesitése ellen s határozott kivánata hasonló politikai állásnak, minőt jelenleg Horvátország elfoglal, de azzal a kikötéssel, hogy Horvátországból és Herczegovinából egy államcsoport alkottassék, melynek fő tartománygyülése Zágrábban volna.

A jelenvolt küldöttségi tagok megigérték, hogy e pontok pártolása végett az összes befolyásos személyiségeket megnyerik.

Vasutügyeink 1878-ban.

Tán nem végzünk felesleges munkát, midőn az elmult 1878. évre visszapillantva, rövideden és nagyjában egybefoglaljuk mindama fontosabb eseményeket, mik vasutügyünk terén az elmult évben felmerültek.

A politikai események oly gazdag év a vasutügyekben nem sok adattal gazdagitotta a történelmet. A mi történt, azt igen rövideden elmondhatjuk.

Az 1878 évi szaporodást beszámitva, vasuthálózatunk hossza 1868 végével 7127·0 kilométert tett ki: az 1877-iki hosszhoz az 1878 év vajmi keveset adott. Az egyetlen dálya-vinkovcze-broody (határőrvidéki) vasut lett a katonai forgalomnak átadva. Ezen vasutat, daczára annak, hogy a verpolye-sanici szárnyvonallal együtt összesen 117·5 klm. hosszu, egy magyar épitészi vállalkozó (Schwarz és Basch) nem egészen 90 nap alatt épitette ki oly időben, midőn az épitést számtalan körülmények nem egy izben hátráltatták, vagy legalább is megnehezitették.

A m. k. államvasutak budapesti összekötő vonalához tartozó vámházi összekötő vonalának megnyitása deczember hó 1-ére volt ugyan kitüzve, de közbejött akadályok folytán nem volt a forgalomnak átadható. Megnyitása csak 1879 január havában várható.

A vasutépités ma, kivéve a Romániával s az 1874 évi XXVII-ik törvényczikkel szentesitett vasuti egyezmény értelmében kiépitendő, Brassóból a tömösi szoroson át Plojestig terjedő vasutat, melynek kiépitése az 1876 évi XXXIV-ik törvczikkel engedélyeztetett s mely ma is épités alatt áll, teljesen szünetel. Ez utóbbi vonalat 1878 évi november végével kellett volna a közforgalomnak átadni, de máig sem történt meg.

Ujabb vasutvonalak épitését illetőleg is megindultak a mozgalmak. Először is a tiszavidéki vasut szándékozik egy Mező-Turról Szarvasra menő másodrendü vasutat épiteni. Szarvas város elvállalta az alaptőke kamatainak és törlesztésének biztositását, mely kötelezettség alapján a 20.4 klm. hosszu szárnyvonal kiépitése, a tiszavidéki vasut 1878 évi november 11-én tartott közgyülésén elhatároztatott.

Felmerült továbbá a „szamosvölgyi vasut“ épitésének e lapok olvasói előtt ösmeretes kérdése, mely vasut Apahidától Deésig vezetve s körülbelől 45 klm. hosszal birna. Az előmunkálatok javában folynak, habár a vasut kiindulási pontjául sokan Apahida helyett Kolozsvárt kivánnák, mely kérdés — ugy látszik — ma sincs még végleg eldöntve.

A régóta tervben levő budapest-zimonyi vasut kiépitésének ügye az elmult évben nem jött szőnyegre. Ugylátszik, a nyomasztó pénzügyi viszonyok nem engedték e kérdést felszinre jutni.

Egy fontos eseménye az elmult évnek a két m. államvasut egyesitése. Január 16-án egyesitett ugyanis az 1877-ben még külön igazgatóság alatt állott keleti vonal az államvasutak egyéb (északi és déli) vonalaival; mig ugyancsak január hó 1-én állami kezelésbe vétetett át a „Báttaszék-domborár-zákányi (Duna-drávai) vasut“, melylyel az államvasuti rendszer felé ismét egy lépéssel közeledtünk.

Az eperjes-tarnóczi (magyarországi rész) vasutnak a Kassa-Oderbergi vasuttal való egyesitéséről szóló törvényjavaslat, mely már a képviselőháznak be van nyujtva, nem jöhetett tárgyalás alá; remélhető azonban, hogy ezen fontos ügy legközelebb végleg meg fog oldatni, mi a helyes vasutcsoportositás érdekében kivánatos is.

Az 1878 év történetébe tartozik a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés is, mely vasuti forgalom egyöntetüségét illetőleg szinte a fontos határozatokat tartalmaz.

A mi a szakirodalmat illeti, ez meglehetősen meddően hagyta elmulni az évet. Mindössze is két számbavehető szakmunkáról van tudomásunk, melyek 1878-ban napvilágot láttak. Az első a Vörös László „Magy. vasuti évkönyve“ 1878-ra, melynek első folyama becses anyagot tartalmaz ugy a vasuti történelmet, mint a statistikát illetőleg. A másik: Landau Gusztáv és Walther Ágostnak „Az európai fontosabb helyi érdekü rendes- és keskenyvágányu vasutak leirása stb. czimü szinte érdekes munkája.

Meg kell még emlékeznünk a m. t. akadémiáról, mely Tóth Károlyuak „A vasut-kezelési

---

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

A siciliai Petőfi-iskola.

Du Spuches di Galati herceg Ő Fenségének, a palermoi k. tud. akademia elnökének ajánlva
(Petőfi születési napjának 56. évfordulójára.)

Son venuti i bei giorni, or son venuti
Cui le speranze mie drizzaro il volo,
Come d'autunno raminghi pennuti
Più bel cielo a cercar volano a stuolo.
Petőfi „Olaszország“
(Italia) 1848. (Cassone ford.)

Szakavatott irodalmi körökben, legalább külföldön, ma már alig van komoly irodalomtörténelem iró, ki Petőfi befolyását az európai költőkre kétségbe vonná. Ez korántsem plus-csinálás, nóha annak tetszenék könnyen, kivált ha tekintetbe veszszük, hogy első sorban csak forditásban terjedtek el Petőfi művei, és pedig többnyire igen középszerü forditásokban. De a nagy genie alkotásait még a legközépszerübb, vagy legroszabb forditások se birják annyira tönkre tenni, hogy azzal nagyszerü hatásukat megbénitanák. Példa rá a Luther előtti kezdetleges biblia forditások nagy száma, melyek ugyancsak nagyszerübb hatással voltak az összes világra, sőt sokkal nagyszerübbel, mint mai nap vannak a tökéletes Luther féle forditások. Mert az ilyen felvilágosodott, Leo pompás új szavával: „Aufklärischt“-nek nevezhető nagyszerü eszméknek hódoló korszak a biblia olvasásán már rég tulhaladt. S csakugyan Petőfi is már az 1854. évben, tehát szinte egy negyedszázzal ezelőtt, elannyira magától értető irodalmi facto volt, — a külföld kezdetleges forditásaiban — hogy az óriási német irodalom keretében is, hogy midőn a hires lexicograph és fordító dr. *Sanders* egyik legelső és maig is létező berlini irodalomtörténelmi szaklapban egy német anthologiát birálván meg, mely a legkülönbözőbb nemzetek nagy költőinek velős mondásait egyes örszavak alatt sorolta fel, „Ruhm“ alatt csodálva kérdezé az anonym szerzőtől, Petőfit szószerint idézvén: hol maradt Petőfi „Mi a dicsőség-je?“ Ugy sejtem, hogy a Felhőknek ez a kis distichonja éppen innen Németországon annyira elterjedt, hogy egy ugyan közép- de éppen e miatt mai nap fölötte divatszerü költőnél (Rittershaus Emil-nél) szinte szóról-szóra található.

És ilyen öntudatlan utánzásait Petőfinek, a legkülönbözőbb irodalmakból ma már meglehetős számmal lehetne felsorolni. Szóval Petőfinek iskolaalkotó ereje volt és van, mint minden nagy költőnek. Az ilyen költők az egész világot ugy hóditják meg, hogy ez alig veszi észre, teszik pedig ezt ugyanazzal a dynamissel, melylyel a magnes a vas részecskéket csoportositja maga körül. Séppen ez az a nemcsak érdekes, hanem iontos és tanulságos körülmény, melyre röviden szeretném felhivni azt a csekély számu irodalmi és tudós közönséget, mely előtt a magyar irodalom kissé nagyszerübb szerepre van hivatva és tényleg is nagyobb szerepet játszik, mint teszem fel, a pusztán álló kiszáritott gémkut. (Minap olvastam, egy magát magyarnak valló irod. lapban, hogy a magyar irodalom volt befolyással az oláhra és tótra, hát a czigány népköltészetre, kérdem, és még európai egyéb nehány csekélységekre nem?...)

Ne mondja senki se, hogy Petőfinek ez a hatása csak olyan, mint az alvófélben pislogó tüznek egy-egy felvillanó szikrája.

Én azt hiszem, hogy éppen ellenkezőleg, az egész világot lángba boritani készülő meleg tüz pattanó szikráival kell összehasonlitanunk az idevágó érdekes mozzanatokat. Azt is hiszem, hogy Petőfi elterjedésének geográphiáját, mely hazánkban sokaknak kedvencz sportja, csak akkor üzzük komolyan és hasznonnal, hogy ha nem a hatásoknak minél szélesebb voltát hajhásszuk, mint olyant, hanem csak egyedül Petőfi muzsája iskolaalkotó erejének nagyszerü hatásait figyeljük meg. E nemben pedig szerencsénkre van elég figyelemreméltó. (Volna csak több figyelem és több valódi irodalmi érdekeltség és kevesebb szalmatüz és mondva csinált Petőfienthuziasmus!...)

Magyarországnak már sajátságos, de igen szerencsés geographiai fekvése hozta magával, hogy Petőfinek iskolaalkotó ereje első sorban Németország és Italia kétrendeli tőszomszédunkon mutatkozott. Legelőször Németországban utánozták nagyobb mérvben; nem akarom még csak mellékesen is az ismeretes adatok felsorolásával fárasztani az olvasót. (Daumer G. F. utánzásaira más alkalommal figyelmeztettem, habár igen röviden is; teljesen ismeretlen eddig nálunk, a fiatalabb generátióról, hogy a természettudós Zachariás Ottó, a lipcsei „Illustr. Zeitung“ irótársa, nem csak egy költeményt irt teljeséggel Petőfi modorában, csakhogy ezek kissé elrejtett helyen jelentek meg. Meggyőződtem magam Lipcsében 1868-ban, midőn szerző előttem felolvasta eredeti költeményeit, hogy mennyire utánozta Petőfit. Midőn erre czélzó megjegyzésemet hallá, nemcsak hogy nem tagadta, hanem büszkén vallotta be. Igaz, hogy nem is rabszolgai utánzásai Petőfi rugóinak, hanem csak Petőfi szellemében fogamzott termékek.) Ez alkalommal még egyátalában az olaszországi szaktársait Petőfinek is mellőznem kell, nem csak a térszüke miatt, hanem mert a Petőfi-társaság közlönyében fog megjelenni erről terjedelmesebb egy értekezésem, mely már évek óta készen hever. Az ide tartozó anyag azonban olyan nagy, hogy ideje-korán iparkodtam legalább a siciliai Petőfi-iskolát külön kiemelni.

Azon leszek, hogy szigoruan chronologiai rendben mutassam be a siciliai Petőfianusokat.

Igen szép müve a világ ama legdévajabb, legszellemdusabb criticusának, a véletlennek, hogy épen Siciliában alkottatta az első Petőfi-iskolát, optimo jure! Ugy sejtem, hogy 1848-ban (februar elején?) éppen a siciliai szabadsági mozgalom meginditásának hirére irta Petőfi azt az ismeretes szép költeményét, melynek czime „Olaszország“ s melynek utolsó (3.) strophájának első fele szolgáltatta jelen kis tanulmányunkhoz a mottot, még pedig egy siciliai költő szép forditásában. Ez a siciliai Petőfi-iskola természetesen első sorban csak *forditói* iskola; de tudvalevő dolog, hogy minden *idegen* költő iskolájának természetesen ez szokott lenni első stadiuma. Jó hogy megvan legalább ez a első stadium; teljes meggyőződésem, hogy ily szép kezdeményezés után a második a középző stadium, az idegen nagy költő szellemében tehát Petőfinkében való önálló költői működés sem fog elmaradhatni.

Petőfi jelesen az ötvenes évek végén kezdette meghóditani Olaszországot. Nem volt hiába a „világ szabadság“ énekese és martyrja, hogy ő éppen azzal a viharral terjedt el Italiában, melylyel ez lerázta nyakáról az idegen igát. Garibaldi legiójában tudvalevőleg magyar vér folyt és a hol magyar vér foly, ott Petőfi varázsdalai is folynak. Egyébiránt már régebben volt figyelemmel Petőfire Aleardi gróf. Azt hiszem, hogy két más felső-olaszországi Petőfianus Milanoban a hires *Massarani Tulló* ugymint ugyanott a szintén igen hires, de már elhalt nyelvtudós *Maggi* adák a legelső külső lendületet a siciliai iskola létrejövetelére. Mert tény, hogy az első költő, ki Trinakria földjén utánozta Petőfit, mint az emlitett két tudós intim barátja, Milanoból vándorol szigetre.

Milelli Domokosról szólok, ki siciliai születésü, hanem calabriai 1867-ben Milanóban (Agnelli pett fel legelőször mint Pető ideig élt Siciliában a régi ben, Avolaban.

Milelli teljes nevé Siena körülbelől 38 é rában áll s „In Giovinezza“ cz. költői gyüjteményével nagy hirnevet szerzett magának hazájában. Ugy ezen mint későbbi eredeti gyüjteményein (Gioconda, Hiemalia) látszanak Petőfi nyomai is, jelesen a melancholicus darabjaiban. A Perugiában megjelenő „Favilla“ cz. lap 1869. évfolyamában szintén Petőfi-forditásokat tett közzé tőle. Végül, mi éppen igen charakterisztikus Milellire nézve, a Cipruslombok forditásával foglalkozott legbehatóbban. Ezeknek azonban nyomtatásban 7 darabját adá: Se viva amata non ti avessi mai.— Com'è triste, mio Dio, questa campana! — Della fanciulla mia presso all'avelo. — Cadon da' cieli, cadono le stelle. — Quante speranze, che sogni d'amore! — In sogno almen vedere io ti vorrei. Ez a hat darab a cipruslombok eredeti kiadásának ily rendben felel meg: XXVII, XVIII, XV, XXXII, VI, IX+XXV. Megjelentek Foglie di Cipresso czim alatt a hires Maggi-nak 3½ lapra terjedő bevezetésével a „La Nuova Enciclopedia Italica“ cz. havi szemle 1871. deczemberi füzetében Romában.

Milelli meg nem bocsátható egy önkénye már itt is mutatkozik, a mennyiben a legutolsó darab nem egyéb, mint két külön kö- és XXV.) összetákolása. Ez föld ünk“) oly kerek egész sikerültebb darabja a C lóban kétszeres bű- költő részéről:

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

endszerek Magyarországon" czimü pályamunkáját a Dora-dijjal jutalmazta. Ezen munka tudtunkkal sajtó alatt van s az akadémia kiadásában fog megjelenni. Szerzője nem tudott kiadót kapni, mely körülmény eléggé illustrálja szomoru szakirodalmi viszonyainkat.

Az egyetlen vasuti szaklap alapitója, Tettau Lázár decz. 20-án elhalálozván, e lap („Központi vasuti és Közlekedési közlöny") szerkesztését annak eddigi belmunkatársa Jancsó K. vette át. Kivánatos volna, hogy az uj szerkesztő oly szinvonalra emelje e lapot, milyenre azt a szakkörök emelve látni szeretnék; mert eddig vajmi sok kivánni valót hagyott magá után. Tettau L. ügyes kiadó volt, de mint nem szakember — a szerkesztéshez vajmi keveset értett. Jancsó K. szorgalmas és értelmes egyén, tőle e tekintetben sokot várunk.

Adja isten, hogy ne csalatkozzunk.

Wührl Jákó.

Külföld.

Rómából jelentik, hogy ja vatican foglalkozik a boszniai és herczegovniai katholikus egyház szervezésével. A vatikán hir szerint lemondott azon szándékáról, hogy apostoli vicariatust alapitson az emlitett két tartományban. Mondják, hogy ez ügyben legközelebb megkezdi a tárgyalásokat a szentszék az osztrák-magyar kormánynyal.

—

Perából jelenti a Presse: Az uj határvonal, a melyet a porta föl fog ajánlani a görög kormánynak, Peszi-Dendrnál, Thesszáliában kezdődik, és Volo faluban, Epirusban végződik, Korfu sziget átellenében.

—

Saint-Quentin belgrádi franczia ágenst czettinyei miniszter-residenssé nevezték ki. Hirlik, hogy vissza fogja utasitani kinevezését.

—

Londonból jelenti a Neue freie Presse: Levaseff tábornok a szultán hadsegéde sürgönyt hozott ide Bulgária jövendő fejedelmét illetőleg, A czár határozottan megparancsolta Dondukoff herczegnek, hogy a notabilisok minden ajánlatát utasitsa vissza, ha ezek a bolgár trónnal kinálnák meg őt. Battenberg herczegnek van legtöbb reménye.

Párisi különfélék.

Páris, decz. 17.

(— ny) Önök odahaza talán nem is tudják, hogy a tokaji boron kivül van Magyarországnak ez idő szerint még egy másik nevezetes export czikke, mely az arany nedűvel együtt nagy lelkesedésre inditja a jó párisiakat a Duna, Tisza áldott vidéke iránt, hol ilyen jó, ilyen szép dolgok megteremnek.

Neve ez export czikknek a tűzről pattant magyar asszony, még pedig olyan, a milyennél különbet Petőfi se énekelt meg, a melynél különbet a boulognei tó körül sem igen csodáltak még.

Habár kiteszem magamat annak, hogy e sorok egykori erkölcs- s vallástanitóm kezeibe kerülve, ez fejét fogja csóválni ilyes dolgokban való jól értesültségem fölött, mégis csak constatálni akarom a nagy vivmányt.

Igenis, ez idő szerint a párisi demi-monde legesleg ünnepeltjei között nem kevesebb mint három magyar nő van; egyikök, kiről mindjárt szóllani fogok, az alföldnek abból a „hires" városából való, melyről Petőfi megéneklé, hogy egyideig ő is „őtte annak könyerét."

Ha Kecskemét büszke, hogy a „Bánk-Bán" irója az ő gyermeke, nem tudom, vajon büszkeséget fog-e neki szerezni, ha megtudja, miszerint a kérdésben forgó szülöttje a párisi galant világ egyik királynőjévé emelkedett föl.

Körülbelül három éve a magyar honatyák egyik legfiatalabbja Párisba rándult, magával hozva a szép Irmát. Néhány hét mulva a fiatal honatya visszatért ismét, de egyedül. . . Irma itt maradt látni s hóditani. Érté is e hóditó mesterséget, mert egy rövid év alatt valóságos nagysággá nőtte ki magát a párisi galant világban.

Ez évi márczius hóban Franczia ország egyik leggazdagabb mágnása, a fiatal . . . gróf fölajánlott neki egy pazarmódon berendezett palotát, minden hozzátartozóval, mint: lovak, vagy egy tuczat livreés és nem livrées cselédség stb. azonkivül havonként 10,000 francot. Mindezért nem követelve mást, mint kizárólagos szerelmét.

Nem tudom, a szép Irma atyja mi volt vagy micsoda még mindig Kecskemét városában, de ha mindjárt polgármester volt is, leányának fényes existentiája, melyet sok herczegnő megirigyelhet tőle, egy ezeregy éjszakai álomképnek tekinthető, mely beteljesedett.

Midőn a champs-elyséei palotába bevonult, közlé nábobi imádójával, hogy van neki itt egy fitestvérje, ki jogtudor s ki diplomatiai pályára készülvén folytatja tanulmányait a párisi jogiskolában s igen szeretné, ha magánál rendezhetne be fivérének egy appartementet lakásul.

A zeneröz nábobnak nem volt ez ellen kifogása.

Nehány hónap mulva a grófnak föltünt, hogy a diplomatiai pályára készülő jogtudor s fitestvér minden máshová inkább jár, mint keleti akadémiába, meg jogiskolába.

Kezdett ily körülmények között a fölött kételkedni, hogy ebből a jogtudorból valaha nagy diplomata lehessen, s mivel már benne volt a kételkedésben, egy szép nap megfogamzott benne az az iszonyatos gyanu „hátha a fitestvér nem is fitestvér!"

A féltékenység ördöge beléje szállt. Bizonyságot akart magának a dologban szerezni s azért a következő rendszabályhoz nyult:

Kijelenté maîtrssejének, hogy nehány hétre el kell utaznia, bucsut vévén tőle, a cselédek közül nehányat megvesztegetett s midőn a szép Irma a diplomatiai pályára készülő doctor testvérével a délutáni órákban kikocsizott, elrejtette magát egy közvetlenül Irma hálószobája mellett lévő boudirban.

Lassan bekövetkezett az éj s a gróf meglepte kedvesét s meg a diplomatiai pályára készülő jogtudort, s meggyőződött szemeivel, hogy ők nemcsak nem testvérek, de közel rokoni viszony sem lehet köztük.

A gróf előrontott rejtekhelyéből s kétcsövü pisztolyát a diplomatiai pályára készülő doctorra sütötte, mindkét golyó befuródott vállába . . . a hűtelen maîtresse pedig halálijedségében elájult, mindkettőt halottnak gondolva, az őrjöngős Othello távozott a véres harcz szinhelyéről.

Megérkezett a rendőrség az orvossal: a vállba furódott két golyó szerencsére ki lett véve s egyik seb sem életveszélyes, a hűtelen Irma is csakhamar magához tért ismét.

A gróf azon föltevésben, hogy kettős gyilkosságot követett el, a legközelebbi vonattal külföldre menekült: nem tudni még hová?

A fenyitő biróság kezébe vette az ügyet s meginditotta a vizsgálatot.

Majd megirom mi lesz a historia vége.

NB. Az állitólagos diplomatiai pályára készülő doctor magyar ember.

A franczia-német háboruban részt vett mint tartalékos hadnagy Max von Röder is, egy szászországi nagybirtokosnak fia.

Fiatal neje — kivel csak rövid idővel ezelőtt kelt egybe — követte az ő hadtestét állomásról állomásra: mily kinosak lehettek neki az órák, midőn férjét tőle alig egy-két órányi távolságban ütközetbe lenni tudta, ha az esti órákban a véres harcznak vége volt, mily dobogó kebellel mehetett ő elébe az ütközetből visszatérő csapatnak a melyben férje volt"!

A hires és vérengző Champigny melletti ütközetben szintén részt vett Max von Röder is, a csata után ő a hiányzók közt volt.

3—4 ezer holttest, ugyannyi sebesült fedte be a véres harcz szinhelyét. A fiatal asszony lámpával kezében átkutatta e borzadályos csatatért, keresve férjét, talán reménylve hátha életben találja még.

A reggeli órákban végre rája akadt.

Egy franczia franc-tireurrel egymást átkarolva mindketten holtan feküdtek egymás mellett.

E helyzetből s a sebek után a következőt lehet következtetni: a német hadnagy s franczia franc-tireur kétségbeesett haláltusát vivtak egymással s mielőtt az egyik a másikat legyőzte volna, egy ágyugolyó kivégezte mind a kettőt s egymást szorosan tartva holtan összerogytak.

A franczia franc-tireurt is fölismerték: Chevreuse herczeg volt ez, 23 éves, ki a franczia hadsereg malheurjei után mint közlegény harczolt az előnyomuló ellenség ellen. A herczeg is hagyott maga után özvegyet, meg két gyermeket.

Max von Rődert meg a herczeget egy külön sirba temették el, mely fölött egy nagyszerü emlékkő lett azóta emelve.

A háboru óta minden évben, a közös halál évnapján ugyanazon órában két gyászba öltözött asszony jelenik meg a sirnál, ez a két özvegy.

Midőn imádságaikat elvégezték, megölelik egymást s miután egymás keblén kisirták egymást, távoznak: az egyik Dresdába, a másik Párisba.

A két asszony nem váltott még egy szót sem egymással.

Megemlitem még, miszerint az elesett herczeg rokona Mac-Mahonnak.

* * *

A közpéldabeszéd az mondja: ki szerencsés a játékban, szerencsétlen a szerelemben, és megforditva.

De ime egy eset, mely a szabály ellen kivételt képez s melyek közt az egyszer szerencsés volt szerelemben is, meg játékban is.

A Monacoból visszatérők hozzák a hirt, hogy egy fiatal ember ismeretségükből ki nehány héttel ezelőtt egész családja ellenzése daczára megházasodott egy nővel, ki neki szépségén s szerelmén kivül mitsem hozott — tizenhatszor nyert egymásután a rouletten, nyerve ily módon többet kétszázezer francnál.

A zöld asztal körül meegőszült legvénebb játékosok nem emlékeznek arra, hogy valaha ilyen „disznó szerencse" előadta volna magát.

Nem a kétszázezer francnyi nyereség kölcsönöz oly hallatlan jelentőséget ez esetnek, mert ez többször előadja magát, voltak, kik 2—3 milliót is nyertek a rouletten, mint pédául a hires Garcla, de az, hogy a szerény tételekkel játszó tizenhatszor találta el egymásutá a nyerő számot, 36 szám s két zéró közt.

* * *

Mivel Monaco épen szóba jött, el akarok még mondani egyet-mást e piczike fejedelemségnek hadseregéről.

Ez idő szerint Monaconak hadseregе áll 16 közlegényből, 17 azaz tizenhét generalisból, az ezredesek s kapitányok számát nem tudom bizonyosan.

A tizenhetedik generalis, de la Croix, a mult héten lett kinevezve: e szerint ha Monoconak háboruja lenne, minden genralis commendálna $^{15}/_{16}$ vagyis nem egészen egy katonának.

E comicus dolognak a magyarázata a következő: ugyanis sok embernek van pénze, de nincs titulusa.

Ezek aztán Monaco fejedelméhez fordulnak.

Rendesen igyekeznek előbb maguknak a fejedelemségért valami érdemet szerezni: például játszák a nagylelkü maecenást, épittetnek saját költségükre iskolát, muzeumot, vagy más ilyfélét.

A fejedelem aztán viszont kinevezi őket generalisnak, rendjeleket ad ki vagy más kitüntetést.

Az ily módon kinevezett generalis aztán brilliroz hat mint „generalis ur" a párisi körökben, a nélkül, hogy a rendőrség üldözhetné őt czimbitorlás végett, mert minden pillanatban képes előmutatni a kinevezési okmányt a monacoi fejedelem ő felségétől.

A világ nevethet, de mégis csak okos egy ember ez a monacoi fejedelem.

104-dik közlemény a kolozsvári árvaház javára történt adakozásokról.

Karácsonyi ajándékok.

Gr. Mikes Leopoldine 5 frt, Zsigmond Elekné 2 frt, Zsigmond Dezsőné 2 frt, Fischer Lajosné 2 frt, br. Bornemisza Ignáczné 3 frt, id. Filker Elek 1 frt, Groisz Gusztáv 1 frt, Groisz Gusztávné 1 frt, Sz. D.-né 3 frt.

Somlyai László 20 drb narancsot, 10 drb bonboniért, 225 déka szivarvéget. Valaki 2 drb játékot. Czecz János 33 drb fórevaló szörkendőt, Müller Frigyesné 6 kupa diót, $1^1/_2$ kupa szilvaizet, dr. Szabó Józsefné 4 nagy mákoskiflit, 1 kosár diót, Stein János 2 könyvet, Hődel József 1 skatulya játékot, Schvarz Józsefné 6 drb fórevaló szörkendőt, Bán István 4 nagy véka tisztabuzát, 4 véka rozsot, Bán Istvánné 1 véka borsót, 1 véka paszulyt, 2 kosár veteményt. — Dózsa Imréné 1 véka paszulyt, 1 véka murkor, 24 karalábét, Molnár Józsefné 24 drb, findzsát, Gábor Antalné 1 nagy kosár almát, Petrovics Györgyné 14 nagy kalácsot, 8 nagy mákoskiflit, idősb Groisz Gusztávné 6 nagy mákoskiflit, Kabos Dániel 1 véka paszulyt, 1 véka murkot, Kovács Dánielné 2 kupa szilvaizet, 5 kupa diót, gr. Eszterházy Kálmánné 3 véka törökbuzát, 2 véka burgonyát, Ferenczi Mózsesné 3 véka törökbuzát, Tauffer Ferencz 1 öl fát.

Fogadják a nemes szivü adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvártt, 1878. decz. hó 30-kán.

Br. Bornemisza Ignáczné,
elnök.
Szász Domokosné,
titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. decz. 31.

Lapunk t. előfizetőit a „Kelet" 1879 évi kilenczedik évfolyamára az előfizetési pénzek mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

A „Kelet" előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.	Negyedévre	4 frt.
Félévre . . .	8 „	Egy hóra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

— **Szinházunk** tegnap (decz. 31.) hangversenynyel végezte be az évesztendőt. A befejezés épen oly kedvezőtlen volt, mint az egész eddigi téli idény: a nézőtér, mint valami örvény, ugy tátongott a roppant ürességtől annyira, hogy szinte rosszul érezte magát az a nehány ember, ki imitt-amott helyet foglalt. S ennek nagyobbrészt a bérletszünet volt az oka, meg az, hogy nálunk a legjobb körülmények között sincs nagy hangverseny-közönség. A hangversenyző ezuttal Steinacker Irma k. a. volt. A kisasszony egyike Liszt legtehetségesebb tanitványainak, ki virtuositással kezeli; játékán látszik, hogy olyan kitünő példányképe volt, mint a zongorakirály. Technicája kifogástalan, trillái bámulatosan correctek; pianissimoiban sőt egész előadási modorában bizonyos gyöngédség, nőies kellem nyer kifejezést, mely lebilincseli a hallgatót. Egyszóval Steinacker k. a. nem tartozik azon zongora-virtuozok közé, kik az erő teljességével, a hangok felzuduló özönével, tehát inkább külső eszközökkel szoktak imponálni; hanem azok közé, kik a játék befejezett technicáján kivül kiválóan az előadás azon kifejezően beszédes modorában excellálnak, mely a zenébe is szellemet tud önteni s gondolatokat kelt a hallgatóban. A különben nem nagyszámu közönség a k. a. minden darabját élénken megtapsolta, sőt Steinacker kisasszonyt mindegyre ki is hivta. Különben a hangversenyt a szinházi zenekar kezdte meg Suppé „Pick-dame"-jának nyitányával. Olyan szépen. szabatosan adták elő, hogy szinte kételkedni kezdtünk, ha vajon valóban a mi szinházi zenekarunk játszik-e. Valóban nem értjük, miért nem lehet a zenekarnak minden darabot igy betanulnia és előadnia; mert hogy igen jó erők vannak a zenekari tagok között: azt tegnap is bebizonyitották. Ezután a hangversenyző k. a. adta elő Gegenbauer urral (két zongorán) Mendelssohn G-moll concertjét; igen szép compositio, kiváló előadásban. A hangverseny tovább folyamában Steinacker k. a. még öt darabot játszott le: Beethoventől egy sonatát, az opus 53-a Gavotte-ot Silastól, Chopin Nocturne-jét, egy Balladát Reineckétől s végre Liszt hatalmas Faust keringőjét. A hangversenyt egy szép quintett egészitette ki, melyet vonóhangszereken a Nagy Gábor-féle quartett-társaság adott elő. A quintett Mendelssohn compositiója (B-dur, op. 18: s egyike a nagy comprositeur legszebb gondolatainak. A győnyörü szerzemény az előadókban (Nagy G. (I. hegedü), Vajda E. (II. hegedü), Oberti J. (brácsa) Szita S. (brácsa), Dobokai K. (cello) kiváló interpretatorokra talált; különösen a quintett harmadik része az egész hangverseny fénypontja volt. Kár, hogy e kitünő kamarai zenészek nem hallatják szép játékukat gyakrabban a nagy közönség előtt, mert ha valami képes a classicai zenére a nagy közönséggel is megkedveltetni: az bizonyára ilyen kiváló értelmes, a zenéért annyira lelkesülő zenészek játéka lehet, kik annyira mes-

Az erdő leánya.

(Román népmonda. Románból.)

MOLDOVÁN GERGELYTŐL,

Toma alig volt 6 éves, Julia pedig négy. E tiz év szebb teremtményeket nem hozhatott napvilágra, mint a minők ők voltak; szépek, mint a rózsa; élénkek, mint a galamb.

Toma árva volt.

Julia anyja a legjobb anya volt a világon. Atyját egy napon sulyos betegség lepte meg s meghalt. A kis leány soha sem sirt oly keservesen, mint atyja koporsójánál.

Az anya sokáig volt szomoru. Egy napon valahonnan házához hozta Tomát és mondá:

Testvért hoztam neked, drága leányom, szeressétek egymást, ugy mint testvérek, mint két árva gerle szereti egymást.

Az anya keblére szoritá gyermekeit; azután szemeit Tomára veté, lelkéből sóhajtott s szemei megteltek könynyel.

A két gyermek átölelé egymást s tele volt lelkük örömmel, hogy ketten vannak.

Anyjuk regényes völgyben lakott, hol a fű zöld, az árnyék hüvös; körös-körül erdő s az egekig nyuló bérczek.

A gyermekek naponta felmásztak a dombra, házuk mellett emelkedett s onnan hallgatták pásztorok furulyáját. Majd felkeresték őket [illegible] velük: lepkéket üldöztek, virágot [illegible] napok.

[illegible]. Anyjuk pénzt adott [illegible]nek szereti a pénzt, [illegible] árgy.

[illegible]napon

[illegible]ük!"

[illegible]kek

A pénznek más története volt.

A gyermekek egy napon bámulták a faluban a kastély kapuját.

Egy czigánynő, öreg mint az országut, s csúf mint az éjszaka, a gyermekeknek meséket mondott. Beszélt nekik arany pillangókról, ezüst madarakról, melyeknek lakhelyét csak ő ösmeri. Mondott regéket tündérekről, fényes királyfiakról, aranyhaju lányokról, s a gyermekek a czigánynőt oly figyelmesen hallgatták.

Másnap a czigánynő jövendölt a gyermekek jövőjéről. Toma oly erős lesz, hogy öklével a medvéket földhez teriti; testét a golyó bántani nem fogja s meg fog halni a csatában, hősi halállal. Julia pedig szép lesz, mint a hajnal, királynő lesz fényes öltözékkel, fehér selyemből, mint a hattyu, — aztán elvevé tőlük a pénzt ujolag.

Az anya ezekről mit sem tudott, mert a czigánynő szerint, ha a dolgot megtudná, több mesét nem mondana nekik.

Harmadnap a gyermekek két-két pénzt kaptak. Négy pénz több fáradságot érdemel; a czigánynő, hogy a gyermekek bizalmát magának teljesen biztositsa, büvészeti tudományát elővette.

Kendőjét göcsre köté s az a banya markában egy érintésre magától kioldódott; miután két pénzt az egyik, s kettőt a másik kezében szoritott, hadart ide-oda, s a pénz eltünt a czigánynő markából, mintha ott sem lett volna. Végre kiveszi ócska, piszkos kártyáit, elhelyezi, keresztet vet felettük s aztán a gyermekeknek ismét jövendölt.

S a gyermekek ugy hittek neki.

Álmodoztak ébren; éltek a tulvilág regiói közt s ábrándoztak.

Az erdők árnyában kerestek a tündéreket s ugy tetszett nekik, mintha a patakok habjaiban a királyleányokat fürdeni látnák. Képzelődtek.

S a mint ily álmodozások között nap nap után telt volna, Toma ugy vette észre, hogy Julia, a legszebb leány a földön, szebb, mint a minőkről a czigánynő beszélt; Julia pedig Tomában a legdelibb tündért ismerte fel.

Egymásról álmodoztak.

Oly édesen beszéltek egymással, oly előzékenyek voltak egymáshoz s ugy nem sértették meg egymást soha.

S oly nyugtalanok voltak, midőn egymást nélkülözniök kellett. Ilyenkor szenvedtek. Patak, virág, lomb nem gyönyörködtették ilyenkor, fájt nekik minden.

Ugy tapasztalták, hogy csak egymás mellett boldogok s akkor valóban azok is voltak.

Julia fejét Toma ölébe hajtá s gyönyörködött annak fekete szemeiben.

Toma pedig játszadozott Julia dus fürtjeivel.

Nagyok voltak már; Toma betöltötte a 19-ik évét, Julia a 17-ik tavaszt olvasá.

Anyjuk szerette őket. Csak egy kincse volt: a két gyermek. Egy kincsnek tekintette őket, mert az övé volt mind a kettő, s ha egyiket a másikért el kellett volna veszitenie, megszakadt volna a szive.

Egy napon az anya beteg lesz s a beteg ágyához hivatá Tomát.

— Gyermekem, mondá, Julia szivemről szakadt, mint te, egy anyátok van s az én vagyok. Ennek titkát siromba viszem. Ti nem ismeritek a világot. A természet parancsolja, hogy testvér a testvért szeresse; ez a ti szeretetetek, nem természet szerinti. Megátkozlak talán már halálos ágyamon, ha testvéredet nem a természet szerint szeretnéd.

Ezzel az anyát fájdalmai nem engedték, hogy tovább beszéljen. Jajgatott.

Toma kövülten állott egy ideig anyja ágya előtt, mintha villám sujtotta volna. Hideg futotta át egész testét s nem tudta mit feleljen.

Mit is felelt volna.

Anyja fájdalmai érzéketlenül hagyták, mert fájdalma előtt nagyobb fájdalmat nem ismert.

Szemei kápráztak s nem kapta az ajtó kilincsét.

Midőn a szabadba ért, a fris lég jótékonyan hatott idegeire.

Az éj sötéten ereszkedett le a tájra, midőn Toma magához tért.

Ágyán találta magát s az a fekhely, melyet egykor puhábbnak gondolt a bölcső vánkosánál, most oly kemény volt, mintha kövekből lett volna rakva, tövissel beteritve.

Nem hitte volna ezt soha.

Nem tudta, hogy testvér, mint szokta szeretni a testvért; de azt érezte, hogy Julia iránti szeretete nem testvéri.

S ő ugy Juliát nem szerethette. Az anyai átok borzasztó; ugy hallotta a czigánynő meséiből, hogy az elátkozottak testén kigyók táplálkoztak, hogy azok égető tüzben haltak el és vizben leltek sirjukat, vagy eltüntek, elvitte őket a rosz szellem, mert rosz szellemek is vannak.

Késő éj volt s Toma még nem aludt, tépelődött. Ha Juliát nem szeretheti aként, mint a hogy szereti, mit ér reá nézve az élet? Avagy volna-e élet reá nézve Julia nélkül?

S bármint igyekezett komolyan gondolkodni e tárgy felett, gondolkozásának eredménye az volt, hogy — nincs.

Egyszer, mintha a levegő a halottak lelkeivel telnék meg, suhogás hallszik. Az éj tizenkettődik órájában a halottak elhagyják hideg lakhelyüket s megjelennek az élők meleg házaiban.

Az ablaknál egy alakot lát, fehéret, mint a hattyu, arcza soványabb az elszáradt legelőnél.

Tomára nézett s kérdé:

— Alszol-e Toma?

— Nem alszom! mert a fájdalomnak nincsen álma.

— S mi az, mi megzavarta álmodat?

— Szeretek, a természet törvénye ellenése. Átokfog reám nehezülni, ha bünömben tovább élek, s az átoktól irtozom.

— A szerelemnek s átoknak orvossága nincs: csak a halál.

Az alak eltünt.

Toma, mintha álmából ébredett volna fel. Törölte szemeit, nézett az ablak felé — az alak eltünt.

Mind a nyil, mely elpattan az ivről, akként ugrott fel Toma ágyáról. Kirohant.

Sehol senki, csak a vastag sötétség.

Toma kimereszté szemeit a nagy sötétségben s képzeletében ujra megjelenik az alak, mintha megvilágitaná a tért, mintha hivná s ő ment utánna.

Megkettőzteté lépteit, de a tünemény gyorsabb a zergénél; futott, de a tünemény mintha szárnyai lettek volna.

A sziklák között bolyongtak s a legmagasabb szikla tetejéről a tünemény eltünt Tomával együtt.

Harmadnap Julia anyját eltemették. Csodálni kell, hogy szive nem szakadt meg a fájdalom alatt.

Kettős fájdalom, s mind a kettő sulyos; s csak egy szív s az is olyan gyenge.

Toma eltünt, a jó anya elhalt s Julia egyes-egyedül maradt a házban — kettős fájdalmával szivében,

Csuda, hogy meg nem őrült.

Három napig sirt anyja sirjánál: azután elindult megkeresni Tomát.

Egy hétig kereste, de nem találta sehol.

A hetedik napon eszébe jutott a vén czigányné. Ő ismerte a tündérek lakhelyét; birta a természet titkait, a vén czigányné mindent tudott. Hogyne tudná, Toma hová lett.

Hozzá ment.

A vén czigányné viskója a falun kivül feküdt, egy erdőrljban. Az egész viskó három tö[illegible] pe föld-falból állott, minden ablak nélkül; a negyedik falat a sövény ajtó képezte. A viskó fe

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

terei az ensemble-játéknak. Tán fölösleges is mondanunk, hogy a szép quintettet hatalmasan megtapsolták. Az egész hangversenyt egy kis vigjáték előzte meg (Egy játszma piquet), melyet Gabányi (Rocheferrier marquis) és Szentgyörgyi (Mercier) kitünő ábrázolásai tettek egyikévé a legkitünőbb egyfelvonásos előadásra.

— **A „Kolozsvári Dalkör"** által 1878. dec. 26-án rendezett sorsjáték alkalmával kihuzott sorsjegyek számainak jegyzéke: 1, 2, 32, 34, 39, 45, 48, 62, 63, 86, 103, 104, 106, 134, 145, 154, 160, 169, 172, 176, 185, 186, 200, 207, 223, 236, 257, 263, 274, 279, 284, 301, 303, 319, 332, 334, 356, 357, 361, 366, 375, 376, 383, 397, 398, 400, 411, 425, 447, 458, 459, 468, 477, 484, 486, 493, 519, 522, 525, 531, 534, 549, 554, 556, 558, 559, 565, 570, 571, 580, 581, 584, 588, 591, 592, 600, 615, 617, 618, 625, 626, 630, 631, 633, 644, 652, 653, 654, 658, 660, 666; 675, 691, 714, 731, 746, 749, 750, 757, 796, 813, 815, 836, 845, 847, 884, 909, 935, 945, 965, 977, 1025, 1039, 1043, 1060, 1066, 1083, 1087, 1105, 1129, 1139, 1147, 1148, 1152, 1154, 1165, 1181, 1187, 1200, 1208, 1221, 1225, 1231, 1236, 1251, 1256, 1262, 1270, 1277, 1278, 1283, 1286, 1297, 1302, 1303, 1304, 1311, 1318, 1321, 1322, 1325, 1327, 1338, 1339, 1358, 1373, 1393, 1403, 1418, 1423, 1427, 1434, 1448, 1452, 1454, 1472, 1486, 1500, 1516, 1524, 1526, 1541, 1550, 1581, 1594, 1603, 1605, 1617, 1620, 1622, 1630, 1637, 1637, 1639, 1647, 1649, 1652, 1668, 1680, 1685, 1688, 1701, 1704, 1713, 1724, 1730, 1745, 1764, 1773, 1782, 1783, 1786, 1805, 1815, 1818, 1821, 1842, 1845, 1849, 1858, 1860, 1868, 1869, 1883, 1899, 1902, 1936, 1937, 1941, 1949, 1956, 1965, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2027, 2036, 2040 2049, 2052, 2055, 2059, 2066, 2075, 2077, 2078, 2080, 2086, 2091, 2114, 2126, 2135, 2158, 2161, 2173, 2195, 2199, 2204, 2206, 2209, 2210, 2243, 2214, 2215, 2234, 2236, 2237, 2238, 2240, 2256, 2259, 2268, 2282, 2283, 2286, 2289, 2290, 2291, 2306, 2337, 2341, 2363, 2370, 2382, 2404, 2411, 2429, 2435, 2439, 2442, 2444, 2446, 2454, 2476, 2492, 2496, 2503, 2509, 2515, 2516, 2521, 2524, 2534, 2542, 2567, 2586. 2600, 2637, 2643, 2652, 2654, 2663, 2668 2675, 2692, 2695, 2708, 2721, 2743, 2762, 2769, 2771, 2791, 2803, 2807, 2814, 2825, 2828, 2846, 2854, 2857, 2864, 2871, 2877, 2886, 2922, 2925, 2930, 2936, 2986, 3003, 3025, 3041, 3043, 3048, 3060, 3063, 3067, 3075, 3076, 3097, 3102, 3104, 3112, 3138, 3139, 3143, 3154, 3156 3174, 3182, 3184, 3197, 3203, 3217, 3221, 3224, 3229, 3237, 3248, 3272, 3275, 3279, 3280, 3292, 3295, 3305, 3308, 3312, 3315, 3330, 3333, 3341, 3355, 3392, 3400, 3404. 3419, 3431, 3441, 3448, 3450, 3451, 3452, 3453, 3464, 3471, 3478, 3481, 3504, 3524, 3527, 3553, 3561, 3576, 3548, 3588, 3596, 3597, 3598, 3600, 3617, 3626, 3638, 3655, 3666. 3667, 3675, 3680, 3685, 3693, 3698, 3701, 3709, 3724, 3725, 3747, 3748, 3749, 3755, 3756, 3801, 3813, 3832, 3844, 3850, 3859, 3894, 3895, 3927, 3932, 3941, 3950, 3955, 3957, 2960, 3963, 3967, 3975, 3980, 3996, 4007, 4008, 4017, 4030, 4043, 4060, 4090, 4095, 4110, 4115, 4117, 4122, 4132, 4153, 4158, 4159, 4169, 4184, 4187, 4191, 4192, 4197, 4203, 4220, 4251, 4302, 4322, 4338, 4367, 4374, 4377, 4389, 4392, 4356, 4403, 4417, 4418, 4419, 4434, 4447, 4459, 4469, 4473, 4478, 4480. 4481, 4482, 4486, 4488, 4499, 4507, 4534, 4542, 4550, 4558. 4570, 4577, 4584, 4586, 4590, 4600, 4608, 4635, 4638, 4646, 4648, 4653, 4670, 4693, 4702, 4709, 4721, 4725, 4727, 4756, 4758, 4771, 4783, 4800, 4801, 4811, 4812, 4813, 4819, 4833, 4849, 4853, 4855, 4856, 4876, 4878, 4881, 4888, 4894, 4895, 4898, 4904, 4905, 4912, 4922, 4933, 4937, 4944, 4959, 4970, 4972, 4973, 4974, 4975, 4976, 4982. 5010, 5011, 5012, 5017, 5019, 5028, 5033, 4059, 5070, 5071, 5081, 5095, 5107, 5120, 5132, 5137, 5158, 5165, 5189, 5196, 5207, 5214, 5217, 5228, 5255, 5268, 5280, 5283, 5285, 5303, 5312. 5340, 5343. 5348, 5370, 5376, 5377. 5378, 5380, 5390, 5397, 5400, 5402 5408, 5424 5429, 5431. 5435, 5451, 5461, 5470, 5476, 5477, 5480, 5481, 5482, 5488. 5497, 5501, 5502, 5526, 5530, 5536, 5538, 5541, 5550, 5552, 5559, 5582, 5583, 5611, 5616, 5623, 5627, 5631, 5645, 5655, 5692, 5705, 5707, 5717, 5718, 5719, 5724, 5729, 5755, 5762, 5769, 5764, 5771, 5779, 5817, 5822, 5833, 5848, 5872, 5873, 5887, 5893, 5895, 5903, 5909, 5921, 5933, 5936, 5959, 5960, 5968, 5972, 5985, és 5992. Azon nyeremény-tárgyak, melyek még nem vitettek el, februar 1-ig hetenkint kétszer, u. m. hétfőn és csütörtökön déli 12—1-ig adatnak ki a Dalkör helyiségében, vagyis a Redoute hátsó szárnyában, a conservatorium melletti teremben. A februar 1-sőig bezárólag ki nem váltott tárgyak az egylet tulajdonául maradnak és annak javára fognak értékésittetni, Kolozszárt, decz. 29. 1878. A rendező bizottság.

— **Ő felsége** a bécsi udvari operaház nyugdijalapjának segélyezését 17 ezer forintról 30 ezerre emelte.

— **Saissy** tegnap (dec. 30.) délután folytatta előadását, melynek ezuttal az „Esprit des lois" világhirü szerzője volt a tárgya: Montesquieu, a 18-dik századbeli lángszellemek e colossalis alakja. Saissy ur élettelics, emlekedett előadásában, méltó bemutatást nyert a hallgatóság előtt, mely ezuttal is a legnagyobb figyelemmel csüngött a szellemes előadó minden szaván. Ezuttal a „Lettres Persanes"-ről és „Histoire des Romains"-ről szólott, elemezve azoknak szépségeit s fejtegetve az abba lerakott, regeneráló nagy politikai, társadalmi s philosophiai eszméket; ma fog szólani az „Esprit des Lois"-ról s a mi reánk nézve kiváló érdekü leszen: Montesquieu nyilatkozatáról a magyar nemességet illetőleg.

— **Nyilvános köszönet.** Derzsi Károly unit. gym. tanár ur szives volt hozzám a tordavárosi kisdedóvoda javára 14 frt küldeni be, mely összeg tks. Dulló János ur vendégszerető házánál töltött barátságos „János napi" estély alkalmával a következő uraktól gyült össze: Dulló János 4 frt, K. Nagy Imre 4 frt, Karácsony Sándor 3 frt, Csongvai Domokos 1 frt, Körmendy Oszkár 1 frt, Derzsi Károly 1 frt. Összesen 14 frt. Fogadják a nemesen gondolkozó urak ezen elismerésre méltó cselekedetőkért az intézet ideigl. vezetősége részéről a legőszintébb köszönetet. Valóban az ily ünnepélyeket nem lehet másként maradandólag emlékezetesekké tenni, mint ugy, ha olyankor közügyeinkről megemlékezünk. Óvodánk oly fiatal és oly szerény anyagi viszonyok között van, hogy a gyakori megemlékezést megérdemelné, tegyük meg ezt. Tordán, 1878. november 30-án, Moldován Gergely, kir. tanfelügyelő.

— **„Ez a gyilkos!"** Rémes gyilkosság történt nehány héttel ezelőtt Nagyváradon Hodainé korcsmájában. A rablógyilkos a korcsmárosnét akarta kirabolni, de ez nem sikerült s egy ott alvó napszámos életét vette el. Azóta folytonosan nyomozták a rablógyilkost. A napokban a „Képes korcsmában" fordult meg a rablógyilkos s épen Csobánczy biztos is ott volt. Hodainé amint meglátta a bünöst, rémülve kiáltott fel: „Éz a gyilkos! s ijedtében összerogyott. A biztos rögtön kézrekeritette a rég nyomozott zsiványt, kinél azt a baltát is megtalálták, melylyel a gyilkosságot elkövette.

— **Hiánytpótló** vállalatot inditottak meg Moller Ede és Ujvári Béla soproni tanárok, „Külföld" czim alatt. A „Külföld" havi folyó irat, mely feladatát tünteti ki bármely tudomány ágba vágó legjobb európai termékeket lehető gyorsan ismertetnii Az ismertetést a szerkesztőség egyes szaktanulmányokkal foglalkozó egyénekre bizza. A folyóirat első mutatványszáma változatos és érdekes tartalommal jelent meg. Az előfizetési felhiváson látható a munkatársak névsora, melybe oly kiváló erők is szerepelnek, mint Szász Károly, Győry Vilmos, Hatala, Toldy István, dr. Erődi Béla, dr. Fialowszki, dr. Mudrony Soma, Beksics Gusztáv, Moldován Gergely stb. Az első számban legérdekesebb közlemény a dr. Fialowszki Lajos-é, ki a legujabb lengyel irodalomról irt tanulmányt, ezenkivül Ujvári Béla, Győry Vilmos, Moller Ede, Sturm Albert, Halász Ignácz, Wagner László irnak könyvismertetéseket. Ajánljuk ez életre érdemes vállalatot kivált szakemberek figyelmébe. Előfizetési ár egész évre 5 forint. A folyóirat megjelen Sopronyban minden hó 15-én.

— **Lelkiismeretes** tudósitás. A belga képviselőház egyik ülése alkalmával egy kutya belopózott a terembe s ott a padok alatt meghuzta magát. Egyszer csak kitör belőle a kutyatermészet s elkezd egy képviselő beszéde alatt kegyetlenül vonitani. Csititják, rugdossák, hogy hallgasson. De hát a kutyán nem fog ám ez semmit. Annál jobban csaholt. Volt kaczaj meg boszankodás. Csak a gyorsiró nem jött zavarba, hanem azon a helyen, a hol a képviselő beszéde alatt a kutyalárma felhangzott, zárjel közzé oda tette, hogy „Ugatás minden oldalról."

— **Rémhistória.** Egy Filliette nevü embert, nejét és egy ösmeretlen fiatal embert Párizs egyik külvárosi házában, mindhármokat vérében meghalva találták. Ugy látszik a férj lőtte agyon nejét és a fiatal embert, ki az asszony szeretője volt és ezután önmagát végezte ki.

— **Csalások az orosz szállitások körül.** Warschavszki, Baranoff és Kaufmann orosz szállitók, mint az Odessában székelő vizsgálóbizottság kisütötte, az orosz kormányt nem kevesebb mint tizenegy millió rubellel csalták meg. Warschavszki például 6 rubel és 65 kopeket fizetett a fuvarosoknak napibért, az intendaturáról azonban 60—100 rubelt fizettetett magának minden egyes fuvaros kocsiért egy napra.

— **Az orosz** tanulók gyönyörüséges állapotnak örvendhetnek. Odessában Verigo tanár egyetemi hallgatóival együtt tudományos kirándulást rendezett a város határában lévő egyik czukorgyár közelében. Alig értek azonban a tanulók a kijelölt helyre vasuton, az ottani állomás-főnök a tanulókat foglyeknak nyilvánitá, s mindaddig tartá őket vissza az indó-házban, mig kivánatára egy csapat rendőr jött Odessából, kik a tanulókat minden tiltakozás daczára visszakisérték Odessába.

— **Egy 100,000** markos szőkevényügynök. Reudnitzben levő Rebeck és társa sörfőzde czég ügynöke Dürr Ferencz, mint Bécsből irják, Lipcséből 100,000 mark elsikkasztása után megszökött, s elfogatása iránt mindenfelé nyomozó levelek lettek szétküldve. A ki a tettest elfogja, 300 mark jutalomban részesül. Sötét szemü, duzzadt arczu és vöröses orru.

— **Két ezer font sterlinget** szerezni két hét alatt nem mindennap nyilik alkalom. Most egy longoni orvos módot nyujt erre. Aeskulap unokája t. i. szenvedélyes experimentáló és nem régiben is érdekes kisérleteket tőn egy macskán. Elkábitván ezt mindenféle szerekkel, a légszivattyu gömbje alá helyezé, és miután 24 napig ott pihent, kiszabaditván fogságából, uj életre költé. De ez nem elég! A kiváncsi tudós azt szeretné most tudni, vajjon az ember meddig és hogyan állaná ki e próbát? Véleménye szerint 14 napig bátran ellehet ez is a légmentes sirban, és hogy erről megbizonyodjék, két ezer font sterlinget igér annak, ki e műtétre vállalkozik.

— **Sir Ali magánvagyona.** Sir Ali, a kiről jelentettük, hogy az angolok elől Turkesztánba futott, ugy látszik, hogy a háboru kiütése óta folyton foglalkozott a menekülés gondolatával, mert nejét és kincseit már hetekkel ezelőtt előre küldte, részint Heratba, részint Balkhba, hogy az angolok elől biztonságba helyezze őket. A lapok akkoriban azt is emlitették, hogy az emir magán vagyona Kalbulban rámegy 30 millió rupiára (körülbelül 30 millió forint o. é.) Ez a vagyon jobbára érczpénzből ékszerek és indiai állampapirokból állott. Sir Ali ugyanis az indiai börzéken is játszott és e czélból Bombay, Calcutta és Delhyben saját bankárjai voltak, a kik az ő pénzműveleti és börzeüzleti ügyeit vezették. Sir Ali kincseit a Kabulban levő három tornyu Bala-Hissar nevü palotája egyik tornyában tartotta, a mely mely aranynyal volt befedve. A másik két toronyban magas államhivatalnokok börtönei voltak. Sir Alinak több gyára és nagykiterjedésü földbirtokai is voltak: az utóbbiakat rendesen haszonbérbe adta. Az udvarnál, a hol a legnagyobb keleti pompa és fényüzés uralkodottt, kizárólag arany és ezüstből étkeztek. A fejedelmi palotában rendesen két araaymüves is lakott, a kik egyedül az emir számára dolgoztak. Sir Ali egyébként minden pénteken, midőn a mosée-ba ment, gazdag ajándékokat osztott ki sajátkezüleg a szegények között.

---

dele tövis, szalma és nád gyüjtemény minden kémény nélkül, a füst a legnagyobb szabadságot élvezhette.

A czigányné oduja előtt ült, piszkálta a tüzet a lábas alá, melyben véres tüdő rotyogott. Körülötte mindenféle plánta és gyölér, még zölden és elszáradva; farkas fogak s kötél darabok, akasztott emberek köteleiből. A bűvészet kő lapja sima oldalán bevésett kereszttel, nem hiányozhatott.

A czigányné tekintély volt a vidéken, a nép annyira hitt neki. Hogyne, midőn a garbonczás diákoknak csak ő tudott ellenállani; eső csak az ő imájára hullott a kiaszott földre s a jégverés csak az ő bűvészete folytán lett hatástalan.

Juliát a czigányné nem vette észre, vagy tettette magát, hogy köszönését nem hallja.

A leány ujra köszönt. A czigányné fel se állott, fogadta Julia jó kivánatait s üléssel kinálta. A leány leült a földre melléje s elbeszélte neki miért jött, miként tünt el Toma, hogy halt meg az anyja, mennyit siratta mindkettőt, s mily nagy a fájdalom, melyet érez, a kettőnek elvesztése felett.

S miután Julia kibeszélte magát, drága gyöngyeit nyakából leoldotta selyem-kendőjének göcsre kötött végét kioldotta s pénzt vett elő, fehéret mint a tej, és fényesc mint a napsugár, ezeket szépen a czigányné lábaihoz dobta s mondá:

— Adj balzsamot fájalmaimra! Mond meg hol találhatom fel Tomát?

A vén czigányné egyedvüen nézte a lábához rakott pénzt.

— Kivánságod nagy, s jutalmam csekély, Julia; kivánj kevesebbet, hogy pénzeddel arányban legyen, mondá a czigányné, a ki a lány kétségbeesését felismerte.

(Folytjuk.)

CSARNOK.

Uj év napján.

— Boldog . . .

Százat teszek egyre, hogy ez egyszer emberségesen megijesztettelek, kedves olvasó. Azt hitted, már ismét egy „boldog ujévet" kivánó ront árva zsebedre, hogy attól most már az utolsó fillért is kicsikarja! Nós, igazat szólok? — Mert az végre is nem volna csoda! Üdvözlő sorok, üdvözlő levelek, üdvözlő kártyák, üdvözlő arczok stb. épp oly ragályosak ma, mint akár társadalmunkban az őszinteség hiánya, az álmüveltség, az élvhajhászat.

Ez is, az is, csupa merő szokás, divat.

De biztositlak, nem e szándrkkal fogtam tollhoz. A „boldog" szó — hogy ugy mondjam — mintegy önkénytelenül csuszott tollam helyére és onnan a türelmes papirra: mert elhiheted, hogy mire te e sorokat elolvasod, addig magam is elmondhatom sok embertársammal: adtál uram ujévi üdvözletet bőségben, de nincs köszönet benne! Üres lapos pénztárcza, az az egész, a mi a sok „üdvözlet" után megmaradt.

Elképzelem már előre (mert hisz a multban volt benne elegendő részem,) mily mohó vágygyal rontanak rám (vagy tárczámra?) uj év napján ismerős és ismeretlen „jóakaróim" és „tisztelőim." A kiket máskor egész éven át nem látok, azok ujév napján elmaradhatlanul „tiszteletüket teszik:" hogy kezembe nyomhassák a „szines" vagy „szintelen" gratulatiót.

Korán reggel betoppan lakásodba a fehèrre mosdott . . .

De nem! A sorrendet mindenekelőtt a házmester kezdi meg. Ő, a ki miadenütt jelen van, a hol nem kellene neki jelen lenni, mint az örökösen zsörtölődő és trécselő szomszédasszony, csak ujév napján tud kissé udvarias lenni. Ilyenkor aztán ki is tesz magán. Régi magyar szokás szerint német üdvözlő kártyát küld be szobádba és — várja rendeleteidet. Nem szóbeli, nem irott rendeletet vár ő, de nyomtatottat: nehány zöld hasu bankó képében. . .

Az ajtó alig záródik be, már előáll „őszinte" kivánataival a fehérre mozsdott kéményseprő; a ki azonban — mellesleg mondva — hétköznap sem olyan szurkos, mint némely az osztrák-magyar területen levő részvénytársulat. Ez már aranyozott, képes üdvözletet nyujtát neked!

Ezt követi azután a poétává arangirozott levélhordó, a ki előzékenységével megelőzi mindazokat, kik neked ma boldog ujévet kivánnak. Némely kiadó (nem tisztességes, de hasznos) foglalkozásából okulva, anélkül, hogy előfizettéi volna, szerény könyvecskét nyom kezedbe, melynek czimlapján mint kiadó-szerkesztő ő levélhordósága fungál.

A könyv faksálása tisztán bölcs belátásodra van bizva. A világért sem lenne követelő; megvárja elhatározásodat. , .

Te pedig kiveszed szépen, csendesen tárczádat és egy mély sohaj kiséretében elveszel tartalmából annyit, a mennyit épen elegendőnek tartasz a „tisztelet példány" viszonzásául. . .

Ésekkor hajad szálai már az ég felé kezdenek állani; ugy érzed magad, mintha villanygépen állanál . . . Rád veszed gyorsan téli kabátodat, és azon nemes feltevéssel, hogy elmenekülsz e hivatlan tolakodóktól: kisurransz az ajtón . . . Már már azt hiszed, hogy szabadon fellélegzhetsz, és és „üdvözlők" itt is üldözőbe vesznek. Mielőtt a lépcsőházban egy lépést tennél előre, utadat állják a szemetes ember, az ujság kihordók, a lámpagyujtogató, a levélherdó nr. II. és nr. III. esetleg nr. IV. is; a vice-házmester, esetleg a vizhordó és a társadalomnak nem tudom mily rangu és nemü tagja: kik mindannyian „boldog ujévet" kivánnak neked.

Bosszuságodban elrohansz aztán és egészen megfeledkezel arról, hogy még nem is reggeliztél... Visszatérni nem akarsz lakásodba, attól félsz és remegsz, hogy a fosztogatás ujra kezdődik, hogy az üdvözletek árjában megfuladsz.

Betérsz a legelső kávéházba és reggelit parancsolsz. Gondolatokba merülsz és midőn körül tekintesz: a máskor nem legszivélyesebb pinczér áll előtted. Meg sem kérdezed, mit akar, mi czélból áll mgg asztalodnál. Ott fekszik a felelet a megezüstözött tálczán. Szerényen huzza meg magát a csésze aljában, epedő tekintettel csüngve . . . óh nem rajtad, hanem a tárczádon. Máskor tán örömöt okozna ily meglepetés: most bosszankodva de szó nélkül rántod elé már-már kiürült tárczádat, és oda nyujtasz (szivesen, vagy nem szivesen, ez nem tartozik a dologhoz; denique te oda nyujtasz a pinczérnek egy florest.

Bosszuságodban elfeleded kávédat meginni. Kirohansz a kávéházból és — ha tisztviselő vagy — hivatalodba sietsz. Itt már aztán végre csakugyan lesz már békességed . . . Leülsz irásztalodhoz és „megkönnyebbülve" dolgozni akarsz.

De ime! ajtódon kopogás hallatszik. Összerezzensz; ez bizonyára ismét — — — — — —

A hivatalszolga lép be. Hajlong és „boldog ujévet" kiván neked.

Megköszönöd a „szives megemlékezést" és aztán — — —

A többit tudod.

Folytassam még tovább? Mikor már ennyi is elég a jóból! És midőn végre-valahára magadban maradsz, eszedbe jut, hogy valaha számolni is tanultál . . . Januárnak 31 napja van; ennyi meg ennyi a te fizetésed; ennyi meg ennyi volt a te kiadásod egy nap alatt: ergo marad ennyi. Hajad az ég felé áll: ha megsokszoroznád pónzkészletedet, tán akkor sem volna elég a megélhetésre. Eszedbe jutnak a nélkülözések, miknek e hóban kitéve leszel és eszedbe jutnak a forintok, miket oly szép módon raboltak el tőled. Borzadály futja át tagjaidat és te önkénytelenül is felveted magadban a kérdést: vajjon megélhetsz-e most már abból a sok „üdvözletből?"

Ez a te ujéved.

És még is azt mondják: szép ez a világ!

Brr! Fázom, ha rágondolok.

Wührl Jákó.

KÖZGAZDASÁG.

A székesfehérvári kiállitás.

Székesfehérvárból érkező tudósitások értesitenek bennünket a jövő év tavaszán ugyanott tartandó országos kiállitás végrehajtó bizottságának buzgalmáról, különösen ki vannak emelve az elnök mélt. gr. Zichy Jenő és Lederer Sándor ur Budapestről mint a II, csoport elnöke és az iroda s pénztárügy főnöke, kik mindketten a kiállitás körül lankadatlan sikeres tevékenységet fejtenek ki. A bejelentések nem remélt nagy számban történnek és különösen minőségre nézve fényes eredményt helyeznek kilátásba. — A kiállitás érdekében eddig az ország minden részében 22 bizottság működik, kiknek tevékenységét a legtöbb országos kereskedelmi kamara pártolása hathatósan előmozditja. Az ujonnan kineyezett minister urak gróf Szapáry Gyula és br. Kemény Gábor, kiknél a végrehajtó bizottság határozata folytán gr. Zichy Jenő, Lederer Sándor és Matyus Aristid urak küldötségileg tisztelegtek, ezen a művelődési fejlődéseinket a legnagyobb mérvben előmozditó vállalatot leghathatósabb pártfogásukról biztositották, mint azt hasonlag a t. kormány többi tagjai is, már más alkalommal tették. Ha tekintetbe vesszük a váratlanul nagy érdeklődést, a melyylel ezen kiállitás országszerte találkozik, azon lankadatlan tevékenységet és kiváló tapintatot melyet a kiállitás rendezése és egész beosztása körül különösen az elnök gr. Zichy Jenő kifejt; ha tekintetbe vesszük végre azon körülményt, hogy sok elismert szakférfi egyhangu itélete szerint ezen kiállitás a képzelhető legszebb térségekkel rendelkezik, már ma is csaknem határozottan állitható, hogy ezen kiállitás kitüzött czéljának tökéletesen meg fog felelni, a mennyiben hü és könnyen áttekinthető képét nyujtandja mindannak, mit szeretett hazánk és melléktartományai a müvészet, kézmü, ipar, mezőgazdaság és állattenyésztés terén előállitani képes, ki fogja tüntetni továbbá az egyes ágak körül az utóbbi években történt haladásokat és javitásokat, valamint egyes czikkeinknél elért verseny képességét külföldi gyártmányokkal szemben. Tekintettel a kiállitók nagy számára, a kiállitók érdekében vélünk eljárni, őket arra figyelmeztetve, hogy bejelentéseikkel ne késsenek, hanem azok mielőbbi foganatositásával kiállitandó tárgyuknak méltó és czélirányos helyet biztosithassanak.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 86-ik szám.

Kolozsvárt, szerdán, jan. 1. 1879.

A TOLONCZ.

100 arany pályadijt nyert énekes népszinmü 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede. Zenéjét szerzé Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Kontra Fridolin, Budapesti magánzó — — — — Krasznay.
Kriza, felesége — — — Krasznayné.
Miklós, ennek fia, első férjétől, mészáros mester — Várady József.
Abris, mészáros legény — Várady Albert.
Ördög Sára, vén koldusasszony Hunyadi Margit.
Angyal Liszka, cseléd Kontraéknál — — — — Szigligetiné.
Mrawcsák Johan — — — Szentgyörgyi.

Kezdete 7 órakor.

A „KELET" magán táviratai.

Feladatott **Budapesten** dec. 31. 11 ó. 10 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra dec. 31. 12 ó. 16 p. d. u.

Konstantinápolyban nagy felindulás van és inség uralkodik. Beszüntették a papirpénzt, mert nincs értéke, félnek a lázadástól. Kheireddin az ujságiróknak elmondta, hogy a reformot keresztül viszi, Görögországnak többet nem engedhet, velünk szerződést köt, csak a sultán souveranitását biztositja.

A macedoniai lázadás megszünt. A görög kormány Janinát a portának nem engedi át.

A pápa a német főpapoknak kijelenté, hogy imádkozzanak, miszerint az isten puhitsa meg a német uralkodó szivét. Eddig a pápa és Bismarck közt kevés közeledés észlelhető.

Szapáry Gyula oriási többséggel választatott képviselővé.

Érték- és váltófolyam.

1878. deczember 28.

Magyar aranyjáradék	84.45.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát	—.—.
„ „ „ 2 „	114.80.
„ keleti-vasut elsőbség 2 „	74.—.
„ „ állami kötvény 1876 év	65.40.
„ vasuti kölcsön	99.25.
„ földtehermentesitési kötvény	78.75.
temesi „ „	75.—.
erdélyi „ „	73.50.
horv. slavon „ „	83.75.
magy. szőlődézma váltság „	81.50.
Oszt. egységes államadósság papirban	61.75.
„ „ „ ezüstben	62.90.
„ aranyjáradék	73.—.
1860. államsorsjegy	113.80.
Oszt. nemzeti bank részvény	782.—.
„ hitelrészvény	221.20.
magyar. hitelbank	213.75.
Ezüst	100.—.
Cs. k. arany	5.59.
Napoleond'or	9.35.5/10.
Német birod. mark	57.85.
London	117.05.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Beküldetett.

Berger kátrány-tok
gyógyászati kátrány gelatin
és a lélegzési szervek idült
jeleseknek bizonyultak be
más kátrány tokocskát
a francziákat
Egy üveg ár
Határozotta
kocskál
nyére tig
Fő
lós gyó

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

(218—5) (160—300)

Elsinger M. J.,
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,

Védjegyével — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

császár. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállítói

csász. királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

eső köpönye, kocsitakarók, ágybetétek, sátorkelmék

IX. évfolyam. **IX. évfolyam.**

„MERCUR"

hiteles sorsolási közlönye,

az osztrák-magyar és a külföldi lutri értékpapirok, kisorsolható állam és magánkötvényeknek, vasuti-, gőzhajózási- és iparrészvények és elsőbbségi kötvényeknek, záloglevelek stb.-nek **A bank-, pénz- és vasutügy folyóirata 1879. január 1-vel uj egész éves előfizetést nyitunk a kilenczedik évfolyamra.**

A „**MERCUR**" **magyar és német** szöveggel **3—4-szer** jelenik meg havonkint, szükség esetében még **többször is** és pedig minden jelentékenyebb huzás után; könnyen érthető rövidséggel czélszerü és táblázatos átnézetekkel hozza ez a hiteles huzási lajstromokat, valamint a **maradványét** is, vagyis a **kihuzott** és **fel nem vett** nyereményeket s ennélfogva az értékpapitokkal biró közönségnek **nélkülözhetlen közege.**

Előfizetési dij bérmentes házhoz küldés vagy postai széttküldésnél egész évre csak 2 frt.

(514) **A „MERCUR" kiadóhivatala** (2—5)

Budapest, Dorottyautcza 12. Budapest.

Ezennel felhivjuk az előfizetésre s kérjük az érthetően irt lakczim és utolsó posta beküldését. Az összeg beküldése legegyszerübben posta-utalványnyal történhetik.

---

(4) **Nehány birálat és bizonyitvány** (1—2)

Berger kátrány-pastilláiról és tokocskáiról.

Az utóbbi időkben Berger kátrány-készitményeiről számos elismerő nyilatkozat érkezett a főraktárhoz, melyekből nehány a t. közönség elé bocsáttatik:

Mintegy 3 évig szenvedtem egy igen kellemetlen Bronchialcatarrhusban, megkisértettem ez ellen minden dicsért szert; alávetettem magam a költséges maláta gyógymódnak — de mind hiába. Négy hét előtt azonban a **Berger-féle kátrány-pastillákat** kezdtem szedni. Az első szeleneczénél nem éreztem valami nagy javulást; de már a negyediknél három éves catarrhusom **egészen** eltünt s most olyan jól érzem magam, hogy kénytelen vagyok a fényes eredményért elismerésemet nyilvánitani.

Bécs, dec. 9. 1878. **F. Schiller**, javitnok, Blumengasse 2.

Alólirt több betegénél kisérletet tett a **Berger féle kátrány-pastillákkal**, melyek sikerdús eredményt mutattak idült bronchialis és gége catarrhusoknál, rekedtségnél és nyálkásodásoknál. A **Berger-féle kátrány-tokocskák** is tuberculosisnál igen hathatós szernek bizonyultak.

Hradin, dec. 16. 1878. **Joh. Kadula**, gyak. orvos.

Örömmel bizonyitom, hogy két év óta a **Berger-féle kátrány-pastillákat** minden catarrhalis bajoknál sikerrel használom. Minden hülés után, ha rekedtséget érzek, 2-szer 3-szor veszek 2—3 darabot, miáltal egészen helyrejövök, mig azelőtt hetekig is eltartott a hurutom. A **Berger-féle kátrány-pastillákat** nem ajánlhatom eléggé.

Troppau, dec. 12. 1878. **A. Baniarz**, cs. k. tanár.

Az ide mellékelt 10 frtért kérek 10 üveggel a kitünő **Berger-féle kátrány-tokocskákból.**

Radimeo, decz. 3. 1878. **I. Burgilewicz.**

A „**Wiener Med. Presse**" 1878. decz. 15-ről ezeket irja:

A **Berger-féle kátrány-készitmények** 10 év óta igen keresettek lettek. Ezen tény s azon körülmény, hogy elsőrangu franczia orvosok a kátrány-gyógymódot ajánlották — mely már csaknem egész Európában ismeretes — arra birta a belföldi orvosokat, hogy kisérletet tegyenek a **Berger féle kátrány-pástillákkal** és **tokocskákkal**. Ha ennek eredményét összevonjuk, azt kell állitanunk, hogy a **Berger-féle kátrány-pastillák** igen sikeresek bronchial hurutnál, köhögésnél, rekedtségnél, nyálkásodásnál. Mint utó gyógymód is ajánlatos tüdőgyuladásnál és a légzési szervek betegségeinél. A **Berger-féle kátrány-tokocskák** különösen kitünnek idült tüdőkatarusnál, tuberkulosisnál és szárazbetegségnél. Makacs bronchial katarrusnál igen sikeresnek mutatkozott a tokocskák és pastillák cserehasználata.

A Berger-féle kátrány-pastillák pléhszelenczében kapható 50 krért; a **tokocskák** üvegekben 1 frtért

Kolozsvártt **Széky Miklós** gyógytárában.

Csak **50 kr.,** mint egy **eredeti sorsjegy** árával nyerhetni **1000** darab effectiv **aranyat.**

Ezen **Bécs** város **tanácsa** által a **szegények alapja** javára rendezett kisorsolás nyereményei:

1000, 200, 100, 100 darab arany
100, 100, 100, 100 forint ezüstben

3 bécsi Communal-sorsjegy, melyek fönyereménye **200,000 frt.,** és sok más mü- és érték-tárgy arany és ezüstből összesen

3000 nyeremény 60,000 forint értékben.

A kisorsolás a tanács felügyelete alatt 1879 február 25-dikén lesz. (1) (1—10)

Vidéki megrendelések bérmentesen és a sorjegyek és nyeremény-lajstromnak bérmentes megküldhetése végett 30 kr. külön melléklésével kéretnek.

Az UNION-BANK váltóirodája, Bécs, Graben 13.

Az első valódi, gyógyhatást gyakoroló Hoff János-féle malátakészitmények a cs. és kir. osztrák-magyar államok részére beiktatott védjegygyel vannak ellátva (Hoff János feltaláló arczképe.) Maláta kávé és gyermektápláló-liszt 14-szer kitüntetve. (Alapitva 1847-ben.)

Hurut, köhögés, rekedtség, mell- és gége bajok ellen.

Legujabb nyilvános köszönetek

1878. junius havából.

Nagyon tisztelt uram! Felkérem önt, sziveskedjék nekem 6 kis üveg Hoff János-féle maláta-kivonatot postán utánvét mellett ismételve küldeni. (440) (8—8)

Az ön Hoff János-féle maláta-kivonata kitünő, s nekem felette jót tesz.

Perzi Alajos,
vendégfogadós Steinban a Duna mellett.

Legujabb orvosi nyilatkozat.

Felkérem önt 3 zacskó Hoff János-féle maláta mellczukorkák rögtöni küldésére, miután ezek nekem mint nyálka-olvasztó szer kitünő szolgálatot tesznek.

Ó-Klobank, 1878. junius 23.

Tisztelettel: **dr. Kácser Mór.**

Hoff János ur, cs. kir. tanácsos, a legtöbb európai udvar szállitója, az arany érdemkereszt birtokosa, több magas porosz és német rendjelek lovagja, cs. kir. udvari maláta készitmények gyárának, Bécs. Stadt. Graben Bräuerstrasse 8.

Kolozsvártt kapható: Gergely Ferencz, Csiki testvérek, Dietrich Sámuel, Biró János és Széky Miklós uraknál.

Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény.— A csomagolás legolcsóbban számittatik.

Az első, valódi, nyálkaszedő, gyógyitó Hoff János-féle malátakávé és gyermektápláló-liszt 14-szer lett kitüntetve. Ez 30 évi üzlet fennállás alatt 44-szer lett kitüntetve.

Az első, valódi nyálkaszedő, gyógyitó Hoff János-féle malátakivonat, azok részére, kik sőtt nem szeretnek. Ez 30 évi üzlet fennállás alatt 44-szer lett kitüntetve.

Az első, valódi, nyálkaszedő, gyógyhatásu Hoff János-féle mell-maláta bonbonok kék papirosban vannak. Ezek 44-szer letrek kitüntetve 30 évi üzletfennállás alatt.

Korcsolyák.

Korcsolyák. Korcsolyák. Korcsolyák.

Csapó Sándor
Nagy Bazárjában
KOLOZSVÁRT.

Árjegyzék:

1 P. fa korcsolya szijakkal 1 ft 40., 1 frt 50.
1 P. fa korcsolya finumabb szijakjakkal 1 frt 80., 2 frt 20.
1 P. aczél korcsolya szijakkal és sarok csavarral 3 ft 30., 3 frt 60., 3 frt 80., 4 frt.
1 P. dito finumabb 4 ft 50., 4 ft 80.
1 P. Halifax korcsolya 5 frt. —
1 P. **valódi angol** 7 frt 50.

Vidéki megrendelésnél a láb hosszát centimeterekben kérem tudatni.

Csapó Sándor.
(505—6) (5—*)

SÁRGA KRISTÓF
fehérnemü és vászon-raktára
KOLOZSVÁRT,
(bel-középutcza, kisegitő alatt.)

Kül- és belföldi nagy kereskedők és gyárosokkali egyenes összeköttésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek **kezesség mellett,** legjutányosabb áron valódi árukkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, creton és madepolan szövetből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.
Férfi szines-ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó szintartó 30 krtól, 3 frt 60-ig.
Szines és fehér gyapjú alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.
Férfi alsó-nadrágok (galyák) mindennemü szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.
Férfi legújabb gallérok és **kézelők** 4 réttü legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.
Férfi szines-szélü selyem, — len és pamut **zsebkendők** szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.
Valódi len fehér-zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 rrtig. (387—8) (21—*)
Női-ingek len és pamut vászonból, sima himzet vagy redős, 1 frtól, 5 frtig.
Női háló reklik, 1 frtól, 5 frtig, fökötők len és chiffon vászonból 40 krtól 80-ig.
Női alsó-szoknyák és **nadrágok** 90 krtól, 7 frtig.
Női piquet reklik, nadrágok és **szoknyák,** 1 frt 50 krtól 5 frtig.
Függöny neczek, gyapju és pamut takarók, paplanok, madráczok mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.
Legujabb szerkezetü **esőernyők,** 1 frt 40-től 15 frtig.
Fehér és szines **harisnyák,** gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól, 1 frt 50-ig.
Legujabb **nyakkendők, posztó, szarvasbőr és glage kesztyük, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasinorok sat,** legjutányosabb árban.

Fehér és szines-asztalnemü, mindenféle len és pamut vászon szin-tartó creton, oxford és madepolán,
szines ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtáju chiffon, creton és madepolan **fehér ingszövetek** 80, 1.55 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.

Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző-pamutok és czérnák, ujjon szülöttek részére fökötők, téklik és takarók sat.

Továbbá elvállalnk kiházasitás, vagy magán szükségre kivánt fehérnemüek pontos elkészitését; kitünő szabás és jó összeállitásra legnagyobb figyelem van forditva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papir szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelőségemre azonnal teljesitek, mely esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégitő az érte fizetett összeget vissza szolgálom, vagy másokkal kivánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbra is kiérdemelni és azt megtartani alázatos szolgája:

Sárga Kristóf.

Eladó 30 éves szilvorium

50 — 60 literes és nagyobb hordókban.

MEGRENDELHETŐ

Somlyay László és Csiki testvérek urak

kereskedéseiben és tulajdonos **Kiss Sándor** olajgyárában Kolozsvárt. (377—9) (17—*)

Egy egészen új
KRAMER-féle zongora
(Concert Stutzflügel)

ELADO. Tudakozhatni a „Pincze egylet" irodájában beltordautcza. (510) (3—3)

(432—7) (6—*)

Alvilsavas mészszörp.

Párisi gyógyszerész Grimault és társa alvilsavas-mészszörp sikere mellbajok, hurut, rekedtség, gyomorhurut, a légcsőágak gyuladása ellen, számos utánzásra adott alkalmat, melyek nem birnak hasonló becsecsel s másként készitvék.

Azon szenvedők, a kik Grimault és társa valódi alvilsavas-mészszörpét óhajtják kapni, sziveskedjenek minden üvegen az aláirást követelni.

Azon gyárosok, a kik a ragjegyen csak azt jegyzik meg: „Grimault és társa után Párisban," csak a t. cz. közönséget ámitják.

Stájer fűnedv mellbetegek számára.

Steirischer Kräutersaft für Brustleidende.

!!! Óvás annak hamisitásától !!!

Több mint 30 év óta egyetlen és legjelesebb gyógyszer a gége és a légzési szervek minden bajai ellen; u. m. köhögés, hurut, rekedtség, torok- és mellfájás sat.

A stájer fűnedv palackaiba e szavak: „Apotheke zum Hirschen in Graz" és „J. B." jegy van benyomva, ezenkivül a rugetem a termel J. Purgleitner, gyógyszertsz aláirása kék szinben olvasható.

Óvunk számos utánzástól és hamisitástól s kérjük a t. cz. vásárlókat, hogy csak azon palackokat tekintsék valódiaknak, melyek a fennebbi ismertető jelekkel ellátvák.

Egy palaczk ára 88 kr. o. ért.

Fő-szállitóraktár: Purgleitner J. gyógyszertára Grázban. (2) (1—12)

Főraktár: Nagyurosságra nézve Adrók János gyógyszerésznél Budapesten.

Raktárak Kolozsvárt: Dietrich Sámu és Gergely Ferencz uraknál.
N.-Szebenben: Thasmayer H., Norscher W. F.-nél.
Brassóban: Jekelius gyógysz. — Duschoiu Ján. — Eremias D.—
Marosvásárhelyt: Porr Emilnél. Csutak testvéreknél.
S.-Szent-György-ön: Benkő testvéreknél.
Kézdi-Vásárhelyt: Benkő testvéreknél.
Maros-Vásárhelyt: Fogarasi Demetriszné.
Beszterczén: Kelp Fridgyesnél.

Nélkülözhetlen
egy pontosan szabályozott, jójláró óra

Guttmann L. cs. kir. szab. óra gyára

(500) **Bécsben, Stadt, Michaelerplatz 2, a cs. kir. udvarár mellett,** (6—10)

csak pontosan szabályzott mindennemü, legjobb minőségü órát ajánl, 5 évi kezesség mellett olcsóbb árban, mint bármely más óratelep.

Kivonat a részletes **árjegyzékből**

Valódi **ezüst henger-órák** lánczczal	10, 12, 15	frttól
„ „ **horgony-órák** „	14, 18, 20	„
„ „ **remontoir-órák** kulcs nélkül	16, 18, 24	„
„ „ **hölgy-órák** aranyozva	15, 16, 18	„
„ **újezüst remont-órák** kulcs nélkül	10, 12, 14	„
Valódi **arany horgony-órák,** 15 rubintos	35, 40, 50	„
„ „ **remont-órák**	45, 55, 75	„
„ „ **hölgy-órák** 8 rubintos	20, 25, 30	„
„ „ „ „ remont. kulcs nélkül	35, 45, 60	„

Legnagyobb választék **ezüstlánczakból** 2—20 frtig és **aranylánczakból** 25 frttól 200 frtig, arany- és ezüst medaillonnokból. **Bécsi inga órák,** saját gyártmány 10-től 300 frtig. **Franczia salon-órák, ébresztők,** valamint olcsó **szoba- és konyha-órák** a legnagyobb választékban.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentesen, megküldés utánvét mellett, nem megfelelő órák mindig szivesen becseréltetnek, óczka arany, ezüs, valamint óczka órák cserében a legmagasabb árban elfogadtatnak és meg is vétetnek, órák és arany tárgyak igazitása a legjutányosabb árban számittatik.

Távirgöny czim: **GUTTMANN L.** óragyáros, **Bécs.**

Pontosság, jutányosság és soliditás!

(489) (7—10)

UJÉVRE
hasznos ajándék czikkek.

Meglepő olcsó árak.

Tisztelettel ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe.

Már megérkeztek!

Gámentzy János

női divatkelme, vászon és kész női köntös-öltöny, férfi-, női- fehérnemü, nagy kendő, pipere kereskedése

Kolozsvártt, főtér gr. Teleki Domokos-ház.

Kiházasitáshoz tartozó teljes ellátás — szakmámhoz tartozó kész női köntösök (egy derék és ruha előhossza beküldésénél készittetek.)

Kivánatra kelme-mintákkal szolgálok.
Vidéki megrendeléseket figyelemmel és felelősséggel eszközlök.

Merőben uj divat!

FERENCI IGNÁC
Kolozsvárt, főtér 25. sz.

ÉRDEM ÉREM

ajánlja dúsan ellátott

kész férfi, női- és gyermek czipők raktárát,

Legujab nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett. Mindennemü megrendelések legrövidebb idő alatt teljesittetnek.

T. cz. vidéki megrendelők részére mértékczipő, vagy számszerint azonnal teljesittetnek. (413—10) (10—50)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.